

Cseh irodalmi utazás 1990-től napjainkig

Avagy mi történt a cseh irodalommal a „hőskorszak”
után

Hanzelik Gábor

Elhangzott 2018. április 12-én a Könyvtárostanárok Egyesülete Tavaszi Szakmai Napján.

A rendszerváltás utáni pillanatban

- -Kiszakad a zsák. (mindent ki lehet adni, négy generáció jelentkezik egyszerre – 1920-1960)
- -A szamizdat írók és ellenzékiek elvesztik a közéleti „ellenfelet”.
- -*Az irodalom megszűnt a megvalósíthatatlan társadalmi funkciók politikuma lenni, és csak irodalom maradt(Pavel Janoušek)*

Rendszerváltás utáni problémák

- A relikvia átalakul árucikké

A cenzúra eltűnésével eltűnnek a tabuk, ezzel párhuzamosan teret nyer a népszerű irodalom.

A kiadói tervek már nem csak irodalomesztétikai szempontok szerint íródnak

Egyéb recepcióesztétikai problémákat is felvet a késleltetett szövegek nagyszámú megjelenése

Irányzatok

- Hagyományosan 3 nagy irányzat működik (ilyen vagy olyan formában igazak szinte minden szövegre)
- A.) „Autentikus irodalom” (Vaculík Cseh álmoskönyve vagy kései néhány Hrabal szöveg)
- B.) Posztmodern (M. Ajvaz: Másik város)
- C.) Lirizált próza (P. Brycz: Pátriárkák...)

Témák a kortárs cseh prózában

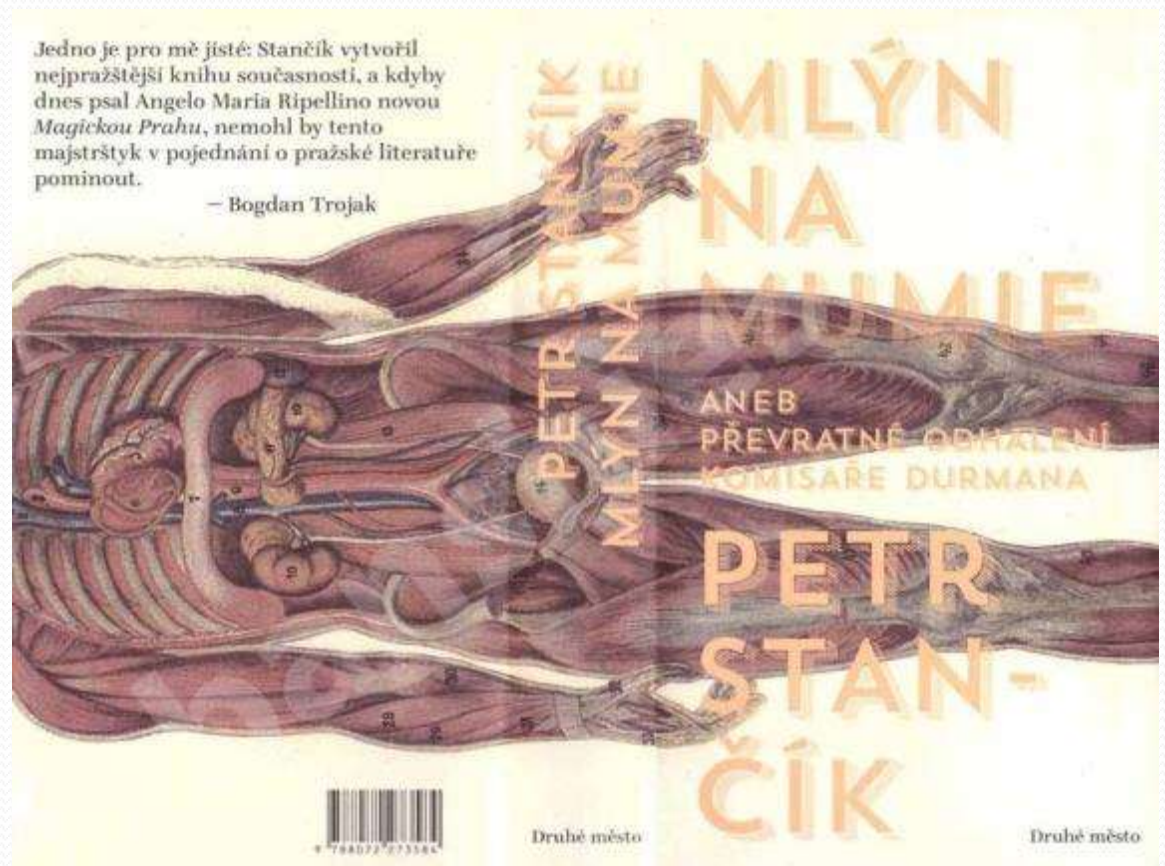
- Holokauszt/Szudétanémetek (K. Tučková, Ladislav Fuks)
- Normalizáció (I. Dousková: Weöres Csepel)
- Elfeledett bűnök, traumák (T. Zmeškal: Ékírásos szerelmeslevél)
- „Történelmi” regény (J. Novák: Eddig megvolnánk, M. Reiner: Bászák...)
- Közéleti (M. Urban: Hastrmann, J. Rudiš: Nemzeti sugárút, V. Kahuda: Vítr, tma, přítomnost)

- Emberi kapcsolatok: (P. Soukupová: Eltűnés)
- Egzotikum (P. Hůlová: Nagyanyám emlékezete)
- Életben megfeneklett egzisztencia (E. Hakl: Szülőkről és gyermekekről)

Olvasásnépszerűsítés

- A könyvnépszerűsítés egyik fontos tétele a „szép könyv”.
- Érdekes téma

Olvasásnépszerűsítés

- Könyvtári villamos (J. Mahen brnoi könyvtár programja)
- <http://www.kjm.cz/cteni-v-tramvaji>
- Vonaton: <http://www.ctenivevlaku.cz/#poradatele>

Köszönöm a figyelmet!